

Interní audit a jeho úloha

Ing. Michaela Krechovská, Ph.D.

Vývoj interního auditu

- ❑ S rostoucí velikostí podniků dochází ke zvýšenému riziku omylů a podvodů – důvod pro ověřování správnosti účetnictví vedle nezávislého externího posouzení **interními auditory**.

PRIORITNÍ OBLASTI ZÁJMU INTERNÍHO AUDITU:

- ✘ 1900 – podvod, krádež
- ✘ 1950 – efektivita, účinnost
- ✘ 1960 – finanční výkaznictví
- ✘ 1970 – vnitřní řídicí a kontrolní systém
- ✘ 1980 – etika
- ✘ 1990 – směr podnikání
- ✘ 2000 – rizika, správa a řízení organizace

Vývoj interního auditu

- ❑ Význam a úloha interního auditu se neustále vyvíjela a současně roste jeho odpovědnost při plnění základního cíle:
- ❑ ***sloužit vedení podniku jako nástroj pro dosažení efektivnosti řízení podniku.***

Mezinárodní rámec

- ❑ Mezinárodní rámec profesionální praxe interního auditu (*International Professional Practice Framework*) – poprvé vydán v r. 2002:
 - ❑ Standardy
 - ❑ Definice interního auditu
 - ❑ Etický kodex
 - ❑ Doporučení pro praxi
 - ❑ Praktické a rozvojové pomůcky
 - ❑ Výkladový slovník základních pojmů
- povinnost řídit se jimi*
- doporučující charakter*

Institut interních auditorů (IIA)

The Institute of Internal Auditors (IIA)

- ❑ založen 1941 v New Yorku
- ❑ dnes sídlo v Altamonte Springs na Floridě
- ❑ do jeho činnosti zapojeni auditori z celého světa
- ❑ - **<http://www.theiia.org/>**

- ❑ činnost institutu:
 - ✓ vypracovává profesní standardy
 - ✓ zabezpečuje profesní certifikaci interních auditorů (*CIA – Certified Internal Auditor*)
 - ✓ provádí výzkum v oblasti interního auditu
 - ✓ organizuje profesní výuku (konference, semináře, kurzy...)
 - ✓ udržuje celosvětové kontakty s přidruženými instituty

Certifikovaný interní auditor (CIA)

Požadavky platné od 1. 1. 2012:

- ✘ **Vzdělání:** bakalářský nebo vyšší titul nebo jeho ekvivalent z akreditované vysoké školy → *notářsky ověřená **kopie diplomu***
- ✘ **Praxe:** nejméně 24-měsíční praxi v interním auditu nebo ekvivalent (externí audit, hodnocení kvality, interní kontroly)
→ *formulář **Ověření praxe***
- ✘ **Profesionální chování:** prokázat vysoké morální a profesní hodnoty a souhlasit s tím, že se bude řídit Etickým kodexem IIA.
→ *formulář **Reference o charakteru*** (vyplněné osobou, která již má certifikaci IIA (CIA, CCSA, CGAP nebo CFSA) a je nadřízeným nebo učitelem kandidáta).

Certifikovaný interní auditor (CIA)

ZKOUŠKA: *Kandidáti musí úspěšně složit všechny 4 části:*

□ CIA část 1 - **Úloha interního auditu při řízení a správě společnosti, řízení rizik a kontrole**

Soulad se základními standardy IIA, Určení priorit pro činnosti interního auditu na základě plánu vyplývajícího z analýzy rizik , Pochopení úlohy činnosti interního auditu při správě a řízení společnosti, Plnění dalších činností a odpovědností interního auditu, Znalosti o správě a řízení společnosti, rizicích a kontrole, Plánování auditů

Certifikovaný interní auditor (CIA)

□ CIA část 2 - **Realizace interního auditu:**

Realizace auditů, Provádění specifických auditů, Monitorování výsledků auditů, Znalosti o oblasti podvodů, Nástroje pro provádění auditu

□ CIA část 3 - **Analýza podnikání a informační technologie:** Podnikatelské procesy, Finanční účetnictví a finance, Manažerské účetnictví, Předpisy, právo a ekonomie, Informační technologie

Certifikovaný interní auditor (CIA)

- CIA část 4 - **Dovednosti řízení podniku:**
Strategické řízení, Podnikatelské prostředí,
Chování organizace, Manažerské dovednosti,
Vyjednávání

Evropská konfederace Institutů pro interní audit (ECIIA)

The European Confederation of Institutes of Internal Auditing (ECIIA) - <http://www.eciia.eu/>

- ❑ založena r. 1982 z důvodu snahy o sjednocení přístupů k problematice interního auditu
- ❑ zachovává úplnou autonomii národních institutů
- ❑ snaží se prosazovat a rozvíjet profesionální praxi v oblasti interního auditu v Evropě

Evropská konfederace Institutů pro interní audit (ECIIA)

□ hlavní cíle:

- ✓ rozvíjení interního auditu v Evropě
- ✓ podpora přijetí standardů profesní praxe interního auditu v Evropě
- ✓ podpora certifikace interních auditorů v Evropě
- ✓ zajistit koordinovaný postup vůči EU

Český institut interních auditorů (čiia)

- ❑ občanské sdružení interních auditorů založené za účelem prosazování a podpory rozvoje interního auditu v České republice.
- ❑ ČIIA je národním institutem mezinárodního institutu *The Institute of Internal Auditors Inc.*
- ❑ ČIIA byl přijat do Evropské konfederace institutů interního auditu (ECIIA)
- ❑ působí od března 1995, má více než 1000 členů
- ❑ nejvyšším orgán - Sněm, který se schází pravidelně každý rok. Činnost ČIIA řídí Rada v čele s prezidentem, na jejíž činnost dohlíží tříčlenná kontrolní komise.
- ❑ **<http://interniaudit.cz/>**

Český institut interních auditorů (čiiia)

Činnosti:

- ✘ soustřeďuje osoby, které pracují jak v oblasti interního auditu tak v oblastech příbuzných
- ✘ poskytuje informace o rozvoji interního auditu v ČR i v zahraničí a napomáhá tak společnému postupu v poznávání a řešení problémů této profese
- ✘ poskytuje konzultace jako profesionální pomoc v jednotlivých oblastech auditu
- ✘ publikuje materiály potřebné k získání a rozšíření znalostí o funkci interního auditu
- ✘ organizuje různé formy vzdělávacích akcí

Český institut interních auditorů (čiiia)

- ✘ popularizuje činnost interního auditu
- ✘ iniciuje a podporuje jednání a akce zaměřené na rozšiřování praxe interního auditu do dalších společností v ČR
- ✘ čtvrtletně vydává pro členy institutu časopis "INTERNÍ AUDITOR"

Koncepce interního auditu

- ❑ **Interní audit je nezávislá, objektivně ujišťovací a poradenská činnost zaměřená na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů v organizaci.**
- ❑ Organizaci pomáhá dosahovat jejich cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování účinnosti systému řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a řízení a správy organizace.

(Definice interního auditu dle Rámce profesní praxe interního auditu).

Koncepce interního auditu

Faktory úspěchu interního auditu:

- Nezávislá a objektivní činnost
- Ujištění a konzultace
- Přidaná hodnota a zdokonalování
- Vnímání organizace jako celek
- Vymezení hranic
- Unikátní forma franchisingu

Důvody existence standardů

- ❑ sjednocení metodiky pro výkon práce,
- ❑ pomoci upevnit důvěryhodnost a spolehlivost auditorské profese,
- ❑ informovat zákazníky (veřejnost, veřejné činitele ...) o úloze auditu,
- ❑ položit základy pro zpracování vnitřních i vnějších prověrek kvality výkonu auditů,
- ❑ vymezit základní principy, představující nejlepší praxi interního auditu,
- ❑ definovat rámec pro podporu činností a provádění interního auditu,
- ❑ určit základ pro měření výkonu auditu,
- ❑ aktivně podporovat zlepšování procesů a postupů v podniku.

Etický kodex

- ❑ Obsahuje základní zásady a předpoklady chování jednotlivců nebo organizací při výkonu interního auditu.
- ❑ Popisuje minimální požadavky kladené na postoje a modely chování, nestanovuje však konkrétní požadované činnosti.
- ❑ Pro členy IIA (jak právnické tak fyzické osoby) jsou pravidla uvedená v Etickém kodexu závazná.

Etický kodex

Dvě části:

- **základní zásady** (nezbytné pro profesi a praxi interního auditu)
 - integrita,
 - objektivita,
 - důvěrnost,
 - kompetentnost.

- **pravidla jednání** (určují normy chování očekávaného od interního auditora, slouží jako návod pro etické jednání interních auditorů).

Tradiční a moderní pojetí interního auditu

ROLE INTERNÍHO AUDITU

	tradiční	moderní
<u>autorita</u>	policajt	poradce
<u>zdroj authority</u>	formální	neformální
<u>opatření k nápravě</u>	podnikové předpisy	osobní schopnosti,
	nátlak	doporučení

Moderní interní audit

- poradní orgán vedení podniku
- snaží se dosáhnout vyšší efektivity prostřednictvím zdokonalování uplatňované strategie, používaných metod, systémů a postupů v podniku

Úloha interního auditu

- ❑ Neustálá analýza podniku, sledování správného řízení
- ❑ Ověřování spolehlivosti a vhodnosti IS
- ❑ Kontrola plnění politiky rozvoje, norem a pokynů vedení
- ❑ Sledování provádění kontrol v celém podniku

Úloha interního auditu

- ❑ Informování vedení o všech odhalených nepravidelnostech, anomáliích + doporučení, jak je odstranit
- ❑ Zabezpečování adekvátního využívání zdrojů podniku (lidských i materiálních)
- ❑ Spolupráce s externím auditorem

Úloha interního auditu

- Vytváření prostředí otevřeného novým změnám a mentalitě týmové práce
- Provádění speciálních studií

Literatura

- Dvořáček, Jiří. *Audit podniku a jeho operací*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-809-6
- Dvořáček, Jiří. *Interní audit a kontrola*. Praha: C.H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-805-3
- Dvořáček, Jiří a Kafka, Tomáš. *Interní audit v praxi*. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0836-8.
- Kafka Tomáš. *Průvodce pro interní audit a risk management*. Praha: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-121-5
- Český institut interních auditorů [online]. Dostupné na: <http://www.interniaudit.cz/>
- The Institute of Internal Auditors. [online]. Dostupné na: <https://global.theiia.org/Pages/globaliiaHome.aspx>

Literatura

- VŠE. Úloha interního auditu – přednáška. [online].
Dostupné na:
kfua.vse.cz/media/predmety/1FU457/P_5.ppt
- *Mezinárodní rámec profesní praxe interního auditu.*
Praha: Český institut interních auditorů, 2011. ISBN 80-86689-46-8.